

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

ČETRNAESTI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU,
za period april - jun 2017.

Podgorica, jul 2017.

Sadržaj:

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije.....	3
2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji	7
2.1 Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji.....	9
2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu.....	11
3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju	13
4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije	15
5. Instrument pretpristupne podrške – IPA.....	19
5.1. IPA I – 2007-2013.....	19
5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija.....	19
5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja.....	19
5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj	20
5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa	20
5.1.5. Programi Višekorisničke Ipe	21
5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO).....	21
5.1.7. Programi EU	22
5.2. IPA II – 2014-2020	22

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Bilježi se aktivan i dinamičan kontinuitet u dijalogu Crne Gore s predstavnicima institucija i država članica Evropske unije:

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je učestvovao na VI samitu Evropska unija - Jugoistočna Evropa koji je održan 3. V 2017. u Podgorici na temu: „Evropa razmatra: može li Crna Gora dostići stabilnost i rast“.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je primio 11. V 2017. u Podgorici ministarku odbrane Republike Slovenije **Andreju Katič**.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je učestvovao 3. VI 2017. na Samitu predsjednika država procesa Brdo-Brioni, koji se održao na Brdu kod Kranja. Na skupu je još jednom iskazana važnost ove inicijative i podrške koju daje u cilju evropske i evroatlanske integracije država Zapadnog Balkana.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je primio 5. VI 2017. u Podgorici ministra odbrane Slovačke **Petera Gajdoša**. Sagovornici su se saglasili da će dvije države, kao članice NATO-a, imati novi prostor saradnje za povećanje dobrobiti dvije države i njihovih građana. Istovremeno je prenijeta snažna podrška Slovačke evropskim integracijama Crne Gore.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** je u Dubrovniku 30. VI 2017. učestvovao na Samitu predsjednika država i vlada Procesu saradnje u Jugoistočnoj Evropi.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je primio 4. IV 2017. u Podgorici predsjednika Odbora za evropske poslove Sabora Republike Hrvatske **Domagoja Ivana Miloševića**. Sagovornici su se saglasili da Crna Gora i Hrvatska u kontinuitetu razvijaju prijateljske odnose, zasnovane na principima međusobnog povjerenja i poštovanja, koji su primjer dobrosusjedske saradnje u regionu.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** s parlamentarnom delegacijom je učestvovao 23. i 24. IV 2017. u Bratislavi na Konferenciji predsjednika parlamenata zemalja Evropske unije. Tom prilikom su održani bilateralni sastanci s predsjednikom Evropskog parlamenta **Antoniom Tajanijem**, predsjednicom Senata Kraljevine Holandije **Enki Brokers-Knol** (*Ankie Broekers-Knol*), predsjednikom Parlamenta Estonije **Eikijem Nestorom** i ministrom vanjskih poslova Slovačke **Miroslavom Lajčakom** (*Miroslav Lajčák*).

Tokom učešća na Samitu predsjednika parlamenata Centralne i Istočne Evrope 18. V 2017. predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** imao je

bilateralne susrete s predsjednikom Sejma Republike Poljske **Marekom Kuhčinskim** (*Marek Kuchciński*), predsjednikom Senata Republike Poljske **Stanislavom Karčevskim** (*Stanisław Karczewski*), predsjednikom Parlamenta Mađarske **Laslom Koverom** (*László Kövér*), predsjednikom Senata Rumunije **Kalinom Popesku Taričanuom** (*Călin Popescu-Tăriceanu*) i potpredsjednicom Parlamenta Bugarske **Cvetom Karajančevom** (*Tsveta Karayancheva*).

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je primio 5. VI 2017. u Podgorici ministra odbrane Republike Slovačke **Petera Gajdoša**. Ministar Gajdoš je predočio namjeru Slovačke da i dalje pruža snažnu prijateljsku podršku Crnoj Gori nakon ulaska u NATO i na njenom putu ka Evropskoj uniji.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je primio 7. VI 2017. u Podgorici delegaciju Senata Republike Češke, koju su predvodili predsjednik Odbora za Evropsku uniju **Vaclav Hampl** i predsjednik Odbora za vanjske poslove, odbranu i bezbjednost **František Bublan**. Zajednički je ocijenjeno da je posjeta čeških senatora doprinos daljem jačanju međuparlamentarne saradnje, što bi trebalo ubuduće rezultirati novim, snažnijim modelima njenog unapređenja.

Predsjednik Skupštine Crne Gore **Ivan Brajović** je primio 9. VI 2017. u Podgorici evropskog komesara za politiku susjedstva i pregovore o proširenju **Johanesa Hana** (*Johannes Hahn*). Sagovornici su konstatovali da Skupština mora biti ključno mjesto političkog dijaloga, kao centralno mjesto demokratskog odlučivanja, jer je interesu svih unapređenje života građana Crne Gore i društva u cjelini.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je učestvovao 12. IV 2017. na redovnom sastanku šefa Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori **Ajva Orava** i ambasadora država-članica EU. Govoreći o evropskim integracijama, predsjednik Marković je istakao da je Vlada čvrsto i u potpunosti odlučna u namjeri da dinamično nastavi s procesom integracije Crne Gore u Evropsku uniju.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** sastao se 18. V 2017. u Podgorici sa generalnim direktorom za proširenje i susjedstvo u Evropskoj komisiji **Kristijanom Danijelsonom** (*Christian Danielsson*). Na sastanku je istaknut značaj mira i stabilnosti, ekonomskog prosperiteta, kao i dobre regionalne saradnje, a premijer Marković je podsjetio na posvećenost Crne Gore ka ostvarenju tog cilja. Predsjednik Vlade Crne Gore je izrazio očekivanje nastavka napredovanja u pregovaračkom procesu između Crne Gore i EU, otvaranjem novih pregovaračkih poglavlja.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** se sastao 24. V 2017. u Briselu sa potpredsjednicom Evropske komisije i visokom predstavnicom Evropske unije za zajedničku vanjsku i bezbjednosnu politiku **Federikom Mogerini** (*Federica Mogherini*). Predsjednik Marković je u razgovoru istakao da je Crna Gora neupitno opredijeljena za put ka Evropskoj uniji i da naša zemlja sada nastavlja proces evropskih integracija u drugačijem, jačem kapacitetu kao članica NATO-a. Mogerini je istakla da je Crna Gora primjer uspješnog pristupa i konstatovala da je važno da Crna Gora i dalje napreduje na svom evropskom putu.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** je primio 9. VI 2017. u Podgorici komesara Evropske komisije za politiku susjedstva i pregovore o proširenju **Johanesa Hana** (*Johannes Hahn*). Na sastanku je potvrđeno da Evropska komisija zadržava stav da u procesu integracija važi već uspostavljeni „princip regate“, odnosno da one zemlje koje ostvaruju napredak i koje imaju rezultate budu vrednovane kroz otvaranje poglavlja. Govoreći o procesu evropske integracije, komesar Han je podvukao uspjeh i konstatovala da je Crna Gora najviše napredovala u procesu evropskih integracija.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je primio 3. IV 2017. predsjednika Odbora za evropske poslove Sabora Republike Hrvatske **Domagoja Ivana Miloševića** i tom prilikom sagovornici su razmijenili mišljenja o aktuelnim izazovima sa kojima se susreće Evropska unija, kao i o aktuelnostima u regionu Zapadnog Balkana i mogućim daljim pravcima jačanja regionalne saradnje, kao garanta stabilnosti i mira u regionu.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je primio 18. IV 2017. ministra vanjskih poslova Holandije **Berta Kundersa** (*Albert Gerard "Bert" Koenders*). Ministar Kunders je pohvalio ostvarene rezultate, istakavši da će Holandija, kao i do sada, nastaviti da podržava politiku proširenja i pružati svu potrebnu podršku Crnoj Gori u sprovođenju reformi i napredovanju prema članstvu, s posebnim akcentom na vladavinu prava, poljoprivredu i finansije. Sagovornici su se saglasili da je, i pored suočavanja s brojnim unutrašnjim i vanjskim izazovima, važno da EU ostaje prisutna na Zapadnom Balkanu i posvećena njegovom integrisanju u evropsku porodicu država i naroda.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je boravio 3. V 2017. u posjeti Prištini gdje se sastao s ministricom za evropske integracije **Mimozom Ahmetaj**. Tokom posjete, ministar se sreo i s predstavnicima Odbora za evropske integracije Skupštine Kosova.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** se 31. V 2017. u Rimu sastao s potpredsjednikom Vlade za evropske poslove Italije **Sandrom Gocijem** (*Sandro Gozi*). Potpredsjednik Goci je čestitao na ostvarenim rezultatima, istakavši da će Republika Italija, u skladu s tradicionalno dobrim i prijateljskim odnosima koje njeguju dvije države, nastaviti da pruža punu podršku unutrašnjim naporima i ispunjavanju vanjskopolitičkih ciljeva Crne Gore.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je primio 2. VI 2017. delegaciju Eurostat-a, koju je predvodio direktor Direktorata za međunarodnu saradnju i resurse **Piter Everers** (*Peter Everers*). Direktor Everers je pohvalio evidentne rezultate, istakavši da od 2006. Crna Gora bilježi konstantan napredak u oblasti statistike.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** se sreo 7. VI 2017. s delegacijom Senata Češke republike, koju je predvodio predsjednik Odbora za Evropsku uniju, senator **Vaclav Hampl**. Tokom razgovora potvrđena je nedvosmislena podrška Češke integracijskim procesima Crne Gore, na političkom i tehničkom nivou.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je 24. VI 2017. predstavljao Crnu Goru na sastanku Upravnog odbora Zapadnobalkanskog investicijskog okvira koji je održan u Štokholmu. Tom prilikom je Crnoj Gori odobreno dodatnih 16,4 miliona eura za pripremu i sprovođenje infrastrukturnih projekata.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** je učestvovao na IV sastanku Upravnog odbora Strategije Jugoistočna Evropa 2020, koji je održan 28. VI 2017. u Dubrovniku u organizaciji Regionalnog savjeta za saradnju. Na sastanku je potvrđeno da je Crna Gora, u odnosu na 2010, postigla značajan napredak u oblastima integrisanog rasta, kroz priliv stranih direktnih investicija, pametnog rasta, kroz porast broja visoko-obrazovane radne snage, održivog rasta, gdje se izdvajamo po udjelu obnovljivih izvora energije u ukupnoj finalnoj potrošnji energije i inkluzivnog rasta u stopi zapošljavanja.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je primio 18. IV 2017. ministra vanjskih poslova Kraljevine Holandije **Berta Kunderssa** (*Bert Koenders*). Sagovornici su konstatovali da su bilateralni odnosi dvije države odlični i da treba raditi na unapređenju saradnje u oblastima od obostranog interesa. S tim u vezi, poseban fokus je stavljen na jačanje ekonomske saradnje, a Crna Gora je posebno zainteresovana za privlačenje holandskih investicija u sektorima energetike i turizma.

Ministar vanjskih poslova Crne Gore **Srđan Darmanović** se sastao 20. IV 2017. sa ministrom za Evropu, integracije i vanjske poslove **Sebastijanom Kurcom** (*Sebastian Kurz*), u okviru radne posjete Republici Austriji. Ministar Darmanović je istakao punu posvećenost Crne Gore u sprovođenju neophodnih reformi na unutrašnjem planu, uz očekivanje da će svaka zemlja i u narednom periodu biti ocjenjivana shodno svojim zaslugama i napretku. Ministar Kurc je ponovio čvrstu podršku evropskoj perspektivi Crne Gore i istakao da je Zapadni Balkan visoko na listi prioriteta vanjske politike Austrije.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je razgovarao 26. IV 2017. sa potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova **Didijerom Rejndersom** (*Didier Reynders*) i predsjedavajućim Donjeg doma Parlamenta **Zigfridom Brakeom** (*Siegfried Bracke*), u okviru zvanične posjete Kraljevini Belgiji. Tokom razgovora je posebno pohvaljen napredak Crne Gore na planu evroatlantskih integracija i ukazano da će Belgija nastaviti da podržava reformske procese u našoj državi. Obostrano je iskazana spremnost za dalje jačanje bilateralnih odnosa kroz saradnju u oblasti ekonomije, turizma i zaštite životne sredine i stvaranje uslova za privlačenje belgijskih investicija u Crnu Goru, ali i za nastavak saradnje sa regionima Valonije i Flandrije u oblasti obrazovanja, nauke i poljoprivrede.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je primio 11. V 2017. u Podgorici ministarku odbrane Republike Slovenije **Andreju Katič**.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je boravio 17. V 2017. u radnoj posjeti Republici Letoniji, tokom koje je razgovarao s ministrom vanjskih poslova Republike Letonije **Edgarsom Rinkevičem** (*Edgars Rinkēvičs*), ministrom odbrane **Raimondsom Bergmanisom** i predsjednikom Odbora za vanjske poslove Parlamenta Letonije, **Ojarsom Kalniņšom** (*Ojārs Ēriks Kalniņš*).

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** je boravio 13. VI 2017. u zvaničnoj posjeti Republici Grčkoj, tokom koje se susreo s predsjednikom Skupštine **Nikolaosom Vucisom** (*Nikolaos Voutsis*) i ministrom vanjskih poslova Republike Grčke **Nikolaosom Kocijasom** (*Nikolaos Kotzias*).

2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Ukupan bilans rezultata Crne Gore u dosadašnjem toku pregovaračkog procesa je 28 otvorenih poglavlja od kojih su tri privremeno zatvorena.

U izvještajnom periodu u procesu pregovora realizovane su sljedeće aktivnosti:

Na devetoj Međuvladinoj konferenciji o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji na ministarskom nivou, održanoj 20. VI 2017, **otvoreni su pregovori u dva pregovaračka poglavlja: 1 – Sloboda kretanja robe i 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih fondova i privremeno zatvoreni pregovori u poglavlju 30 – Vanjski odnosi.**

Kako je usvajanjem Akcionog plana za usklađivanje s pravnom tekovinom EU u oblasti monetarne i ekonomske politike ispunjeno posljednje početno mjerilo, **Pregovaračka pozicija za poglavlje 17 – Ekonomska i monetarna unija, usvojena je na sjednici Vladi 30. VI 2017.**

I kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz PPCG 2017-2018 usvojen je na sjednici Vlade 13. IV 2017. Od 76 planiranih obaveza u I kvartalu, ispunjeno je 62 (82%). Od 59 planiranih zakona i podzakonskih akata, realizovano je 48 (81%). Od tog broja, planirano je 12 zakona, a realizovano 9 (75%), dok je od 47 planiranih podzakonskih akata realizovano 39 (83%). Od 17 planiranih strategijskih dokumenata, realizovano je 14 (82%).

Evropska komisija nastavila je s praćenjem napretka postignutog u domenu vladavine prava posredstvom relevantnih ekspertske misije. U izvještajnom periodu realizovane su tri ekspertske misije u sljedećim oblastima: zaštita ljudskih i manjinskih prava (3-7. IV), prevencija korupcije (5. do 9. VI), vanjske granice (26-29. VI).

Kolegijum za pregovore održao je XVI sjednicu 7. IV 2017. Na sjednici su razmotrene pregovaračke pozicije za poglavlja 17. Ekonomska i monetarna unija i 27. Životna sredina i klimatske promjene. Kolegijum je razmotrio i napredak postignut u ispunjenju početnih i završnih mjerila. Naredna, XVII sjednica Kolegijuma za pregovore održana je 26. VI 2017. i na sjednici je nastavljeno praćenje stepena ostvarenosti standarda za otvaranje i zatvaranje pregovora u više oblasti pravne tekovine EU.

U izveštajnom periodu, 30. VI 2017. održana je i šesta sjednica Savjeta za vladavinu prava na kojoj je diskutovano o stepenu implementacije akcionih planova za pregovaračka poglavlja 23 i 24, posebno apostrofirajući važnost blagovremene i kvalitetne realizacije svake pojedinačne mjere iz navedenih dokumenata. Posebna pažnja u diskusiji bila je posvećena aktivnostima čijom realizacijom će se doprinijeti ispunjavanju 83 prelazna mjerila, s ciljem skorijeg dobijanja mjerila za zatvaranje pregovora u poglavljima 23 i 24.

2.1 Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji

Tokom izvještajnog perioda realizovane su sljedeće aktivnosti:

4. IV 2017 - Potpisan Memorandum o saradnji Ministarstva evropskih poslova i ekonomskog fakulteta Crne Gore

Povodom 4. aprila, Dana studenata, ministar **Aleksandar Andrija Pejović** i dekan doc. dr **Nikola Milović** potpisali su Memorandum o saradnji Ministarstva evropskih poslova i Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Memorandumom su definisani principi i ciljevi saradnje, kao i aktivnosti usmjerene na njeno ostvarenje. Nakon potpisivanja Memoranduma, ministar Pejović je održao predavanje studentima na temu „Evropska integracija Crne Gore“.

6. IV 2017 – Održana panel diskusija na temu “Razmjenom iskustva, do članstva: kako Hrvatska pomaže Crnoj Gori“

U organizaciji Ministarstva evropskih poslova u Podgorici je održana panel diskusija na temu “Razmjenom iskustva, do članstva: kako Hrvatska pomaže Crnoj Gori“. O značaju i dometima saradnje u procesu pristupanja Evropskoj uniji govorili su ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, član Odbora za evropske poslove i zamjenik predsjednika Odbora za vanjsku politiku sabora Hrvatske **Joško Klisović** i ambasador Republike Hrvatske u Crnoj Gori **Veselko Grubišić**.

12. IV 2017 – Evropski dan u Danilovgradu

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, boravio je sa saradnicima u radnoj posjeti Danilovgradu u okviru projekta „Evropski dan u tvom gradu“. U sklopu posjete, ministar Pejović je imao sastanak s predsjednikom Opštine **Branislavom Đuranovićem** i njegovim saradnicima, a organizovana je i posjeta Komunalnom preduzeću Danilovgrad i Centru za kulturu, kao korisnicima projekata finansiranih iz evropskih fondova.

4. V 2017 – Kotor: Održana javna debata: „Učešće civilnog sektora u procesu pregovora“

Generalna direktorica za koordinaciju, praćenje usklađenosti i praćenje sprovođenja strategija kojima se utvrđuju javne politike u Ministarstvu evropskih poslova **Zorka Kordić**, učestvovala je na javnoj debati o učešću civilnog sektora u procesu pregovora koja je, u organizaciji NVO Centar za razvoj nevladinih organizacija, održana u Kotoru.

5. V 2017 – U Podgorici obilježen Evropski dan samostalnog života

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** govorio je na obilježavanju Evropskog dana samostalnog života koji je organizovan na Trgu nezavisnosti u Podgorici. Događaj je organizovalo Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, uz podršku Ministarstva evropskih poslova.

9. V 2017 - U Ulcinju obilježen Dan Evrope

U Ulcinju je, u organizaciji, Ministarstva evropskih poslova, Kabineta predsjednika Opštine Ulcinj, Delegacije EU u Crnoj Gori i NVO Evropski pokret u Crnoj Gori, organizacijom niza informativnih i kulturno-umjetničkih događaja obilježen Dan Evrope.

11. V 2017 - U Pljevljima održana javna debata „Učešće civilnog sektora u procesu pregovora”

U Pljevljima je, u organizaciji Centra za razvoj nevladinih organizacija, održan EU-NVO dan u cilju informisanja nevladinih organizacija i građana o ulozi i mogućnostima za organizacije civilnog sektora u procesu pridruživanja EU, na kojoj je učestvovala predstavnica Ministarstva evropskih poslova **Ana Savjak**.

15. V 2017 - Potpisan Memorandum o saradnji između Ministarstva evropskih poslova i NVO Centar za demokratsku tranziciju

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i predsjednica Centra za demokratsku tranziciju **Milica Kovačević** potpisali su Memorandum o saradnji između Ministarstva evropskih poslova i Centra za demokratsku tranziciju.

25. V 2017 - Objavljene pregovaračke pozicije za sedamnaest pregovaračkih poglavlja

U cilju unapređenja transparentnosti pregovaračkog procesa Ministarstvo evropskih poslova je na svojoj internetskoj stranici objavilo pregovaračke pozicije za sedamnaest poglavlja koja su u prethodnom periodu otvorena u dijalogu s Evropskom unijom.

29 V 2017 - Evropski dan u Beranama

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, boravio je sa saradnicima u radnoj posjeti Beranama. U sklopu posjete, ministar Pejović je imao sastanak s predsjednikom Opštine **Dragoslavom Šćekićem**, posjetu Gimnaziji "Panto Mališić" i razgovor s učenicima te škole o pristupanju Crne Gore EU, kao i učešće na javnoj debati: „Uloga civilnog sektora u procesu pristupanja EU“, odnosno posjetu Regionalnom biznis centru s inkubatorom.

2. VI 2017 - Ministar Pejović primio stažiste DG NEAR

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** primio je stažiste Generalne direkcije EK za susjedsku politiku i pregovore o proširenju. Petnaest stažista iz država članica EU boravili u posjeti Crnoj Gori u cilju upoznavanja s procesom evropske integracije i pripremama za članstvo u EU.

5. VI 2017 - U Budvi održan EU-NVO dan o ulozi civilnog sektora u procesu pregovora

U sklopu projekta "Jače organizacije civilnog društva – jača demokratija", koji uz podršku Evropske unije sprovodi Centar za razvoj nevladinih organizacija u Budvi je održana panel diskusija "Učešće civilnog sektora u procesu pregovora", na kojoj je učestvovala i predstavnica Ministarstva evropskih poslova **Ana Savjak**.

22. VI 2017 – Održan radni doručak s novinarima

U organizaciji Ministarstva evropskih poslova i Fondacije Konrad Adenauer, a povodom otvaranja pregovora u poglavljima 1. i 22, te privremenog zatvaranja pregovora u poglavlju 30, održan je radni doručak s novinarima. S predstavnicima medija su razgovarali ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, šef Radne grupe za 30. poglavlje, generalni direktor za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom u Ministarstvu ekonomije **Goran Šćepanović**, šefica Radne grupe za 22. poglavlje, načelnica Direkcije za koordinaciju podrške EU u Ministarstvu evropskih poslova **Ivana Vujošević** i načelnica Direkcije za infrastrukturu kvaliteta u Ministarstvu ekonomije **Ana Martinović**.

29. VI 2017 - Održana konferencija „Pet godina pristupnih pregovora- što smo postigli“

Konferenciju su otvorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i šef Delegacije EU u Crnoj Gori **Ajvo Orav**. Cilj konferencije, koja je okupila predstavnike Vlade, Skupštine, civilnog društva, akademske i poslovne zajednice je bila razmjena mišljenja o rezultatima koje je Crna Gora ostvarila tokom pet godina vođenja pristupnih pregovora, kao i o predstojećim obavezama i izazovima na putu prema punopravnom članstvu u EU.

2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu

Rad Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u izvještajnom periodu obilježilo je razmatranje više dokumenata iz pregovaračkog procesa, kao i niz aktivnosti u okviru parlamentarne diplomatije i procesa informisanja građana o procesu evropskih integracija.

U okviru svoje **nadzorne uloge** u procesu pregovora sa EU, Odbor je na 5. i 6. sjednici, koje su održane 13. IV 2017, razmotrio nekoliko dokumenata Ministarstva evropskih poslova: Dvanaesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period oktobar - decembar 2016, Treći i Četvrti kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne

Gore Evropskoj uniji za period 2016-2018, Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2017-2018, Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2016. i Akcioni plan za 2017. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018, kao i Peti i Šesti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU za period januar - jun i jul - decembar 2016. Na 7. sjednici, održanoj 1. VI 2017, Odbor je razmotrio Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava za period januar - jun 2016. i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava s operativnim dokumentom za sprečavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika za period jul - decembar 2016, kao i izvještaje o realizaciji Akcionog plana za poglavlje 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost za period januar - jun i jul - decembar 2016.

U skladu s **kontrolnom ulogom** Odbora, a shodno Rezoluciji o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracije Crne Gore u EU, na 8. sjednici održanoj 23. VI 2017. članovi Odbora su razmotrili i dali pozitivno mišljenje o Nacrtu pregovaračke pozicije za poglavlje 17 - Ekonomska i monetarna unija.

Kad je riječ o **parlamentarnoj diplomatiji**, organizovano je više međunarodnih susreta i sastanaka sa ambasadorima i predstavnicima parlamenata država članica EU.

Članovi Odbora za evropske integracije sastali su se 4. IV 2017. sa delegacijom Sabora Hrvatske, na čelu sa predsjednikom Odbora za evropske poslove **Domagojem Ivanom Miloševićem**, koja je boravila u zvaničnoj posjeti Skupštini Crne Gore.

Predsjednik Odbora za evropske integracije **Adrijan Vuksanović** je bio član delegacije Skupštine na Konferenciji predsjednika parlamenata Evropske unije, koja je održana 23. i 24. IV u Bratislavi, Slovačkoj.

Među bilateralnim susretima sa parlamentima zemalja članica EU je i susret predsjednika Odbora za evropske integracije **Adrijana Vuksanović** i predsjednika Odbora za bezbjednost i odbranu **Obrada Miša Stanišića** s petočlanom delegacijom poslanika Hrišćansko-demokratske unije parlamenta njemačke pokrajine Saksonija Anhalt, koji je organizovan 8. V 2017. Osim toga, predsjednik Odbora za evropske integracije **Adrijan Vuksanović** i članovi Odbora za bezbjednost i odbranu prof. dr **Vujica Lazović** i **Branko Čavor** sastali su se 7. VI 2017. sa delegacijom Senata Republike Češke, na čelu sa predsjednikom Odbora za Evropsku uniju **Vaclav Hamplom** i predsjednikom Odbora za vanjske poslove, odbranu i bezbjednost **František Bublanom**.

Delegacija Odbora za evropske integracije učestvovala je u periodu 28-30. V 2017. na 57. plenarnom zasijedanju Konferencije odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije, koja je u okviru parlamentarne dimenzije malteškog predsjedavanja Savjeta EU organizovana u Sent Džulijansu.

Predsjednik Odbora za evropske integracije **Adrijan Vuksanović** održao je 7. IV 2017. sastanak sa predstavnicima Crnogorske panevropske unije, te 17. V 2017. bio jedan od učesnika na njihovom Panevropskom majskom panelu, a 25. V 2017. se sastao i sa predstavnicima Fondacije Konrad Adenauer.

U cilju dalje **promocije inkluzivnosti i transparentnosti procesa evropskih integracija**, članovi Odbora za evropske integracije posjetili su dvije opštine - Rožaje 18. IV 2017. i Tivat 10. V 2017. Ovom prilikom su organizovane javne tribine sa srednjoškolcima na temu „Pristupanje Crne Gore EU - potrebe mladih, njihova uloga u procesu reformi, te koristi koje im se pružaju kao budućim građanima EU“, a održani su i sastanci sa predstavnicima lokalnih samouprava na temu iskustava i uspješnosti opština u korišćenju pretpristupnih fondova EU.

Članovi Odbora za evropske integracije održali su 6. VI 2017. konsultacije s predstavnicima crnogorskih opština na temu **efikasnog korišćenja fondova IPA** na lokalnom nivou, a događaju su prisustvovali i predstavnici Ministarstva evropskih poslova i Zajednice opština. Konsultacije su organizovane u susret sjednici Odbora na kojoj će se razmatrati Informacije o programima podrške Evropske unije Crnoj Gori za 2015. i 2016.

Odbor za evropske integracije organizovao je 16. VI 2017. i javnu tribinu na temu „Crna Gora i EU: pregovori u oblasti ekonomske i monetarne politike“, na kojoj su govorili **Ajvo Orav**, šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori i **Milica Kilibarda**, šefica Radne grupe za pripremu pregovora u poglavlju 17 – Ekonomska i monetarna unija.

3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

U kontekstu implementacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nastavljen je redovni dijalog relevantnih struktura za njegovo sprovođenje:

Na **XIII sastanku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Evropske unije i Crne Gore** koji je 14. VI 2017. održan u Strazburu, poslanici Evropskog parlamenta i Skupštine Crne Gore razmatrali su pitanja napretka Crne Gore u oblasti osnovnih prava, socijalne politike i zapošljavanja, pravde, slobode i bezbjednosti. Značajna tema bila je i stanje pristupnih pregovora i odnosa Evropske

unije i Crne Gore, a razgovarano je i o sprovođenju posljednjih parlamentarnih izbora i funkcionisanju Skupštine. Na sastanku je usvojena Zajednička izjava.

VIII sastanak Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje, kojim je predsjedavao ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, održan je 20. VI 2017. u Luksemburgu. Delegaciju EU je, u ime visoke predstavnice EU Federike Mogerini, predvodila ministarka za evropska pitanja Malte **Helena Dali** (*Helena Dalli*), dok je u ime Evropske komisije sastanak vodio generalni direktor za susjedstvo i politiku proširenja u EK **Kristijan Danijelson**. Sastanak Savjeta je bio blagovremena prilika za pregled napretka Crne Gore u njenim pripremama za pristupanje i za razmatranje prioriteta za dalji rad u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Savjet je pozdravio kontinuirano sprovođenje akcionih planova za poglavlja 23 i 24, kao i otvaranje nekoliko pregovaračkih poglavlja od njegovog posljednjeg sastanka.

U kontekstu sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, tokom izvještajnog perioda u Briselu je 24-25. IV 2017. održan **VII sastanak Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku** između Crne Gore i Evropske komisije. Sastanak su otvorili zamjenik šefa Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za proširenje **Tomas Haglajtner** (*Thomas Hagleitner*) i direktor Direktorata za penzijsko i invalidsko osiguranje i boračku i invalidsku zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja **Jovo Pajović**. Učesnici sastanka su razmatrali napredak koji je ostvaren u oblastima obrazovanja, kulture, nauke i istraživanja, informatičkog društva i medija, kretanja radnika i socijalne politike i zapošljavanja.

U Podgorici je 7. VI 2017. održan **X sastanak Pododbora za saobraćaj, energetiku, životnu sredinu i regionalnu politiku** između Crne Gore i Evropske komisije, koji su otvorili generalna direktorica za pristupanje EU u Ministarstvu evropskih poslova **Jelena Burzan**, dok je u ime Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Evropske komisije sastanak otvorila **Marija Fernandez** (*Maria Fernandez*). Predstavnicu crnogorskih institucija predstavili su ostvareni napredak u ovoj oblasti od prethodnog sastanka koji je održan u junu 2016. U svim oblastima razmotreno je usklađivanje nacionalnog zakonodavstva i institucionalnog okvira sa standardima EU i dosadašnji ostvaren bilans rezultata.

U Podgorici je 8. VI 2017. održan **VIII sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju**, koji su otvorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i predstavnica Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Evropske komisije **Marija Fernandez**.

Na sastanku je razmatran ostvareni napredak u oblasti konkurencije, državne pomoći, kretanja kapitala i platnog sistema, zaštite potrošača i zdravlja, privrednog prava, prava osnivanja i slobode pružanja usluga, prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, javnih nabavki, kao i reforme u sektoru bankarstva, osiguranja i drugih finansijskih usluga.

U Budvi je 8. i 9. VI 2017. održan **IX sastanak Zajedničkog konsultativnog odbora civilnog sektora između Evropske unije i Crne Gore**. Sa crnogorske strane, sastanak je otvorio ministar evropskih poslova **Aleksandar A. Pejović**, a s evropske vršilac dužnosti šefa Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji EK za susjedsku politiku i pregovore o proširenju, **Tomas Haglajtner**. Usvojena je Zajednička deklaracija sa konkretnim sugestijama i preporukama Vladi u cilju ispunjenja završnih mjerila u poglavljima koja obuhvataju oblast zdravstvene zaštite i slobode kretanja robe, koji su od posebnog značaja za kvalitet života svih crnogorskih građana. Pripremljene su i preporuke za Vladu Crne Gore, koje se tiču podrške civilnom sektoru.

U Tirani je 7. IV 2017. održan **II sastanak Zajedničkog odbora za sprovođenje Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Albanije u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji**. Crnogorsku delegaciju na sastanku je predvodila generalna direktorka za pristupanje EU u Ministarstvu evropskih poslova **Jelena Burzan**. U ime Vlade Albanije, sastanak je otvorila ministarka za evropsku integraciju **Kljajda Đoša (Klajda Gjosh)**. Tokom sastanka su razmijenjena iskustva dvije države u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU, sprovođenju Instrumenta za pretpristupnu pomoć EU na nacionalnom i prekograničnom nivou, korišćenje direktne budžetske podrške u sektoru reforme javne uprave, kao i za prenos crnogorskog znanja i iskustva u pripremi za pregovore i stvaranju pregovaračke strukture.

4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije

U izvještajnom periodu, dato je pozitivno mišljenje na ukupno **57** predloga zakona i podzakonskih akata.

APRIL 2017		
1.	Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Konvenciju Savjeta Evrope o prevenciji terorizma	MPA
2.	Predlog zakona o izmjenama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti	MIF
3.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vazdušnom	MSP

	saobraćaju	
4.	Predlog zakona o potvrđivanju amandmana na Stokholmsku konvenciju o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama	MRT
5.	Predlog uredbe o visini naknade za osnovni, redovni i vanredni pregled čamca	MSP
6.	Predlog uredbe o ostvarivanju saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona	MJU
7.	Predlog odluke o visini naknade za rad Komisije za polaganje ispita za pripravnike u sudovima i Državnom tužilaštvu	MPA
8.	Predlog odluke o visini troškova polaganja pravosudnog ispita i naknade za rad Komisije za polaganje pravosudnog ispita	MPA
9.	Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme	MEK
10.	Predlog odluke o visini naknade za polaganje ispita za sticanje zvanja i ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti članova posade broda i jahte	MSP
MAJ 2017		
11.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore	MPA
12.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kipar o saradnji u oblasti borbe protiv terorizma, organizovanog kriminala, neovlašćenog stavljanja u promet opojnih droga, psihotropnih supstanci i prekursora, ilegalnih migracija i drugih krivičnih djela	MUP
13.	Predlog zakona o izmjenama Zakona o poreskoj administraciji	MIF
14.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o porezu na nepokretnosti	MIF
15.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara	MKU
16.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o turističkim organizacijama	MRT
17.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o skijalištima	MRT
18.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o građevinskim proizvodima	MRT
19.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona	MIF
20.	Predlog uredbe o načinu održavanja reda u lukama	MSP
21.	Predlog uredbe o kriterijumima za utvrđivanje visine naknada i premija za ostvarene sportske rezultate	MST
22.	Predlog odluke o izmjenama Odluke o Savjetu za razvoj nevladinih organizacija	MJU
23.	Predlog pravilnika o izmjeni Pravilnika o radnom vremenu u Vojsci	MOD

	Crne Gore	
JUN 2017		
24.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima	MPA
25.	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o parničnom postupku	MPA
26.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o upravnom sporu	MPA
27.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžana o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka	MUP
28.	Predlog zakona o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama	MUP
29.	Predlog zakona o Vojsci Crne Gore	MOD
30.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama	MIF
31.	Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Portugal o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak	MIF
32.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama	MIF
33.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost	MIF
34.	Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica	MIF
35.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o porezu na promet upotrebljivanih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica	MIF
36.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama	MVP
37.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji	MPS
38.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju	MPS
39.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrazovanju odraslih	MPS
40.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju	MPS
41.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju	MPS
42.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju	MPS
43.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju	MPS
44.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece s posebnim obrazovnim potrebama	MPS
45.	Predlog zakona o uslugama	MEK
46.	Predlog zakona o tržištu poljoprivrednih proizvoda	MPR

47.	Predlog zakona o hemikalijama	MRT
48.	Predlog zakona o potvrđivanju Pariskog sporazuma	MRT
49.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o regularizaciji neformalnih objekata	MRT
50.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije	MMP
51.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti	MRS
52.	Predlog uredbe o izmjenama Uredbe o carinskoj tarifi za 2017. godinu	MIF
53.	Predlog uredbe o dopuni Uredbe o bližim kriterijumima i metodologiji za određivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti	MIF
54.	Predlog uredbe o utvrđivanju isplate obeštećenja bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava u novčanim sredstvima za 2017. godinu	MIF
55.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o biznis zonama	MEK
56.	Predlog uredbe o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje u promet medicinske hrane za životinje	MPR
57.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o načinu ostvarivanja prava raseljenih lica iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori	MRS

Od ukupnog broja datih mišljenja u drugom kvartalu 2017. godine, 21 akt sadrži pravnu tekovinu EU, od čega 17 zakona i 4 podzakonska akta:

1.	Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Konvenciju Savjeta Evrope o prevenciji terorizma	MPA
2.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžana o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka	MUP
3.	Predlog zakona o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama	MUP
4.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama	MIF
5.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama	MIF
6.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost	MIF
7.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju	MPS
8.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju	MPS
9.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju	MPS
10.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju	MPS

11.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece s posebnim obrazovnim potrebama	MPS
12.	Predlog zakona o uslugama	MEK
13.	Predlog zakona o tržištu poljoprivrednih proizvoda	MPR
14.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o skijalištima	MRT
15.	Predlog zakona o potvrđivanju Pariskog sporazuma	MRT
16.	Predlog zakona o hemikalijama	MRT
17.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije	MMP
18.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona	MIF
19.	Predlog uredbe o izmjenama Uredbe o carinskoj tarifi za 2017. godinu	MIF
20.	Predlog uredbe o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje u promet medicinirane hrane za životinje	MPR
21.	Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme	MEK

5. Instrument pretpristupne podrške – IPA

5.1. IPA I – 2007-2013

U okviru sprovođenja **pretpristupne podrške EU** za period 2007-2013, nastavljene su redovne aktivnosti po pitanju nadgledanja sprovođenja odobrenih projekata I i II komponente. Izvještajni period su obilježile intenzivirane aktivnosti po pitanju sprovođenja projekata III i IV komponente Ipe.

5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija

Projekti iz oblasti **I komponente Ipe** za programe Ipe 2007-2013 sprovode se planiranom dinamikom. Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je sprovođenje dijela projekata iz programa za 2012. i 2013. U potpunosti je završeno ugovaranje dostupnih sredstava, dok je 90% sredstva isplaćeno.

5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja

Kada je riječ o **II komponenti Ipe**, u izvještajnom periodu u Crnoj Gori se sprovodilo 16 bilateralnih projekata (Albanija – Crna Gora, Srbija – Crna Gora, Bosna i Hercegovina – Crna Gora, Crna Gora – Kosovo, Hrvatska – Crna Gora), dok su

završeni projekti Ipa Jadranskog prekograničnog programa i transnacionalnih programa JIE/MED.

U okviru prekograničnog programa **Albanija – Crna Gora**, sprovodi se strateški projekat „Rekonstrukcija graničnog prelaza Božaj – Hani i Hotit i izgradnja novog Grabon – Zatrijebačka Cijevna“.

Kada je u pitanju program prekogranične saradnje **Bosna i Hercegovina – Crna Gora**, od 13 projekata ugovorenih u okviru trećeg Poziva za podnošenje predloga projekata, 2 projekta su u fazi sprovođenja.

U okviru programa prekogranične saradnje **Hrvatska – Crna Gora**, u toku je sprovođenje 3 projekta koja su odabrana za finansiranje u okviru Trećeg poziva.

Kada je riječ o programu prekogranične saradnje **Crna Gora – Kosovo**, u toku je sprovođenje 5 projekata odabranih za finansiranje u okviru Prvog ponovljenog poziva.

U okviru prekograničnog programa **Srbija – Crna Gora**, sprovodi se 5 projekata koji su odobreni u okviru Trećeg poziva za dostavljanje predloga projekata.

5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj

Sredstvima III komponente Ipe – Regionalni razvoj nastavljeno je sprovođenje Operativnog programa Regionalni razvoj 2012-2013, vrijednog 26,2 miliona eura (vrijednost podrške Ipe je 22,2 miliona eura). Program obuhvata projekte u oblasti zaštite životne sredine (u opštinama Berane, Bar i Cetinje) i unapređenja željezničke infrastrukture. Tokom izvještajnog perioda, intenzivirane su aktivnosti na sprovođenju navedenih projekata za koje je u toku izvođenje radova. Napredak u implementaciji projekata u okviru ove komponente redovno se prati na sastancima Operativne strukture za III komponentu Ipe, koje organizuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma. VI sastanak Sektorskog nadglednog odbora za ovu komponentu održan je 29. VI 2017.

5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa

Sredstvima IV komponente Ipe – Razvoj ljudskih resursa nastavljeno je sprovođenje Operativnog programa Razvoj ljudskih resursa 2012-2013 ukupne vrijednosti 6,56 miliona eura. Projekti obuhvaćeni programom imaju za cilj unapređenje stanja u oblastima obrazovanja, istraživanja, zapošljavanja i tržišta rada. U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti u vezi sa sprovođenjem ugovorenih projekata u skladu s pravilima decentralizovanog sistema upravljanja. Napredak u implementaciji projekata u okviru IV komponente redovno se prati na

sastancima Operativne strukture za IV komponentu Ipe, koje organizuje Ministarstvo rada i socijalnog staranja. VI sastanak Sektorskog nadglednog odbora za ovu komponentu održan je 22. VI 2017.

5.1.5. Programi Višekorisničke Ipe

U okviru ovog programa, 1. i 2. VI 2017. održan je u Sarajevu redovni polugodišnji koordinacioni sastanak na kojem je predstavljen nacrt programa Višekorisničke Ipe za 2018, za koji je, prema Indikativnom strategijskom dokumentu 2014-2020, opredijeljeno 386,6 miliona eura. Dodatno, revizija Indikativnog strategijskog dokumenta za Višekorisničku Ipu je i dalje u toku i njeni rezultati se mogu očekivati tokom 2018.

U okviru implementacije Strategije Jugoistočna Evropa (JIE) 2020, koja se finansira iz Višekorisničke Ipe, sastanak Upravnog odbora Strategije održan je u Dubrovniku 28. VI 2017. Sastanak je bio posvećen prezentovanju Godišnjeg izvještaja o sprovođenju JIE 2020, za period jun 2016-maj 2017. i razmatranju budućih koraka u sprovođenju Strategije, i rezultirao je usvajanjem predstavljenog izvještaja.

5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO)

Tokom izvještajnog perioda u Briselu je 16. i 17. VI 2017. održan XXIII sastanak Grupe finansijera projekata ZIO, posvećen ocjenjivanju projektnih prijava i diskusiji o strategijskim pravcima razvoja instrumenta.

U Stokholmu je 14. i 15. VI 2017, u organizaciji Evropske komisije i Švedske agencije za međunarodnu saradnju i razvoj (SIDA), održan XVI sastanak Upravnog odbora Zapadnobalkanskog investicijskog okvira. Crnoj Gori je tom prilikom odobreno 16,4 miliona eura za pripremu i sprovođenje infrastrukturnih projekata. U okviru XVII poziva za podršku pripremi projekata, pozitivno je ocijenjen projekat *Priprema glavnih projekata i nadzor radova za rekonstrukciju klizišta Ratac i signalizacije u stanicama na sjevernom dijelu pruge Bar-Vrbnica*, u iznosu od 2 miliona eura. U okviru II poziva za sufinansiranje investicija, pozitivno je ocijenjen projekat *Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici* s iznosom od 9 miliona eura bespovratnih sredstava. EK je odobrila i projektne prijave za pripremu dokumentacije za dvije nove dionice autoputa Bar-Boljare s vrijednošću od 5,4 miliona eura. Takođe, otvoreni su novi pozivi u okviru ZIO, i to XVIII poziv za podršku pripremi projektne dokumentacije i III poziv za sufinansiranje investicija.

5.1.7. Programi EU

Crna Gora učestvuje u sljedećim programima Unije, za koje će iz Instrumenta pretpristupne podrške biti obezbijeđena sredstva za pokrivanje dijela troškova participacije: Horizont 2020, Erasmus+, Kreativna Evropa, Cosme, Evropa za građane i Carine 2020, Evropski program za zapošljavanje i inovacije i Fiskalis 2020. Tokom izvještajnog perioda, nastavljene su aktivnosti na uplati prispjelih obaveza za učešće u programima i refundaciji dijela troškova učešća iz Ipe.

5.2. IPA II – 2014-2020

Evropska komisija je tokom prethodnog perioda odobrila nacionalne programe Ipe za 2014, 2015 i 2016. ukupne vrijednosti 95,2 miliona eura. Završeno je programiranje Ipe 2017, čija je vrijednost 33,8 miliona eura. Tokom izvještajnog perioda, nastavljen je konsultativni proces u okviru revizije Indikativnog strategijskog dokumenta za Crnu Goru i definisanja prioriteta za finansiranje tokom perioda 2018-2020.

U okviru procesa pripreme za indirektno upravljanje sredstvima Ipe II, nastavljene su aktivnosti u okviru prenosa ovlašćenja za upravljanje sredstvima za program Ipa 2016 i Sektorskog operativnog programa za obrazovanje, zapošljavanje i socijalnu politiku 2015-2017. U tu svrhu procjene ispunjenosti uslova za prenos ovlašćenja za upravljanje sredstvima EU, Crnu Goru je 13-16. VI 2017. posjetila misija revizora EK. Crna Gora je takođe nastavila rad na ispunjenju preduslova za dobijanje akreditacije za indirektno upravljanje Ipard II (2014-2020) mjerama. S tim u vezi, drugi sastanak Nadglednog odbora za Ipard II održan je 27. VI 2017. na kome je razmatran napredak ostvaren u ovoj oblasti.

Regionalna i teritorijalna saradnja

U okviru prekograničnog programa **Crna Gora – Albanija**, rok za dostavljanje pune projektne dokumentacije u okviru Prvog poziva istekao je 26. IV 2017. Nakon toga su, u Podgorici, održane obuke za ocjenitelje predloga projekata 4. i 12. V 2017, a 5. V 2017. i radionica na temu sprovođenja postupka evaluacije grant šema za članove Zajedničkog odbora za ocjenjivanje iz Ministarstva finansija i Ministarstva evropskih poslova. Sastanak Zajedničkog odbora za ocjenjivanje na kojem je urađena administrativna provjera pristiglih predloga projekata održan je 16. i 17. V 2017, a kontrola pristiglih dopuna pune projektne dokumentacije izvršena je 27. VI 2017. od strane Zajedničkog odbora za ocjenjivanje.

U sklopu programa prekogranične saradnje **Crna Gora – Kosovo**, Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata je bio otvoren od 10. III 2017. do 26. IV 2017.

I sastanak Zajedničkog odbora za ocjenjivanje održan je u Podgorici, od 5. do 9. VI 2017. Na sastanku su usvojena dokumenta neophodna za rad ovog tijela, što predstavlja prvi korak utvrđene procedure ocjenjivanja sažetaka projekata dostavljenih u sklopu Prvog poziva.

Kada je u pitanju prekogranični program **Bosna i Hercegovina – Crna Gora**, Izvještaj o prvom koraku evaluacije Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata odobren je 2. VI 2017. od strane Delegacije Evropske unije u BiH. U Sarajevu je 13. VI 2017. održana obuka za pripremu potpunih predloga projekata, namijenjena uspješnim kandidatima. U toku je procedura otvaranja kancelarije i angažovanja projektnog službenika za Antenu Zajedničkog tehničkog sekretarijata u Nikšiću.

Za prekogranični program **Srbija – Crna Gora**, u izvještajnom periodu se radilo na formiranju i angažovanju projektnog tima koji će raditi u Zajedničkom tehničkom sekretarijatu, kao i na izradi relevantnih dokumenata neophodnih za sprovođenje programa. Otvaranje Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata planira se za jul 2017.

Kada je u pitanju trilateralni program **Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora**, nakon optimizacije budžeta koja je urađena tokom aprila 2017, ugovoreno je 20 projekata odobrenih u okviru Prvog poziva, među kojima je 10 projekata s učešćem partnera iz Crne Gore.

Za trilateralni program **Italija – Albanija – Crna Gora**, Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata bio je otvoren od 16. III do 30. V 2017. U toku je proces ocjenjivanja projektnih prijedloga.

U okviru **Dunavskog transnacionalnog programa**, Drugi poziv za dostavljanje predloga projekata je bio otvoren od 9. V do 6. VI 2017, nakon čega je uslijedila faza procjene prihvatljivosti i kvaliteta dostavljene projektne dokumentacije, koja će trajati do kraja tekuće godine. Takođe, V sastanak Odbora za nadgledanje održan je 13. i 14. VI 2017. u Beogradu. U toku je implementacija 7 projekata podržanih na Prvom pozivu u kojima učestvuju crnogorski partneri.

Što se tiče **Jadransko-jonskog transnacionalnog programa**, na V sastanku Odbora za nadgledanje, koji je 10. V 2017. održan u Janjini, Grčka, za finansiranje je odobreno 35 projekata podnešenih u okviru Prvog poziva, čije se ugovaranje i početak sprovođenja očekuje u narednom periodu. Crnogorske institucije i organizacije kao projektni partneri učestvuju u njih 16, dok u 3 projekta imaju svojstvo strateškog pridruženog člana. U okviru IV prioriteta Programa, u toku izvještajnog perioda u Ljubljani je održan drugi sastanak Upravnog odbora strateškog projekta „EUSAIR Facility Point“, 20-21. VI 2017.

U okviru **MED programa**, Drugi poziv za jednomodularne i integrisane projekte završen je 31. III 2017. U toku izvještajnog perioda završen je prvi korak

evaluacije za integrisane projekte, dok je u toku prvi korak ocjenjivanja za jednomodularne projekte. Sastanci Upravnog odbora i Odbora za nadgledanje održani su 20. i 21. VI 2017. u Marseju, Francuska. U toku je sprovođenje 6 projekata s učešćem crnogorskih partnera – 4 modularna i 2 horizontalna projekta, koji su podržani u okviru Prvog poziva. Tehnički sastanak projektnih partnera u okviru prioriteta IV održan je u Rimu 4. IV 2017.

Makroregionalne strategije

Strategija EU za Jadransko – jonsku regiju (EUSAIR)

Zajednički ministarski sastanak Jadransko - jonske inicijative i drugi Forum EU strategije za Jadransko-jonsku regiju, održani su 11 - 12. V 2017. u Janjini (Grčka). Poseban fokus drugog EUSAIR Foruma bio je na prvom tematskom stubu Strategije EU za Jadransko-jonski region, takozvanom „plavom rastu“ čiji je cilj dugoročni razvoj potencijala evropskih mora i priobalja, kao i na njegovoj povezanosti sa drugim stubovima Strategije koji se odnose na povezivanje regiona, kvalitet životne sredine i održivi turizam.